

PRZEGLĄD SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2014

Wrocław, 2014

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt „Dolnośląskie Obserwatorium
Rozwoju Terytorialnego” współfinansowany
jest z Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego
Kapitał Ludzki 2007-2013

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

OPRACOWANIE

Instytut Rozwoju Terytorialnego
ul. Świdnicka 12/16
50-068 Wrocław

DYREKTOR

Maciej Borsa

ZASTĘPCY DYREKTORA

Magdalena Belof
Przemysław Malczewski

KIEROWNIK PROJEKTU „DOLNOŚLĄSKIE OBSERWATORIUM ROZWOJU TERYTORIALNEGO”

Wojciech Maleszka

OPRACOWANIE EDYTORSKIE

Karolina Drewnicka

SPIS TREŚCI

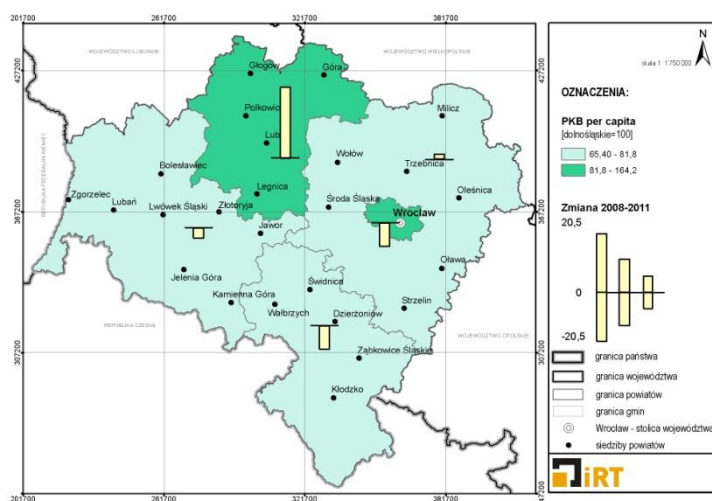
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	4
SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA I STRUKTURA GOSPODARKI	4
KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI	6
RYNEK PRACY.....	8
JAKOŚĆ ŻYCIA	9
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA, TURYSTYKI I KULTURY.....	12
WYKORZYSTANIE FUNDUSZY EUROPEJSKICH.....	13
ANEKS TABELARYCZNY	15

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

W 2012 r. na Dolnym Śląsku mieszkało 2 914 362 osób (w 2009 r. 2 876 627), natomiast gęstość zaludnienia wynosiła 146 os./km² (przy średniej dla Polski 123 os./km²). 70% mieszkańców zamieszkiwało miasta. Region zarówno w 2012 r., jaki i w latach 2009-2011 odznaczał się dodatnim saldem migracji w odniesieniu do 10 tys. mieszkańców (odpowiednio 3,23 oraz 3,15; 4,75 i 3,67 osób), choć w ujęciu wewnętrznym widoczne są znaczne różnicowania wywołane przede wszystkim silnymi procesami suburbanizacyjnymi (powiat wrocławski w 2012 r. wykazał saldo migracji na poziomie 196 os./10 tys. mieszk.). Największy odpływ mieszkańców dotyczył w 2012 r. powiatów: górowskiego (-40 os.), Legnicy (-36 os.), jaworskiego oraz lwóweckiego (po -32 os.) oraz kamiennogórskiego (-31 os.). Na Dolnym Śląsku wzrasta odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (w 2010 r. 16,9%, w 2013 r. 19%) i równocześnie maleje udział osób najmłodszych (z 17,4% w 2010 r. do 16,9% w 2013 r.). Najstarszą strukturą demograficzną wyróżniał się Wałbrzych (21,9% osób w wieku poprodukcyjnym), Wrocław (21,5%) oraz powiaty dzierzoniowski, kłodzki i wałbrzyski (po 20%).

SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA I STRUKTURA GOSPODARKI

Dolny Śląsk jest regionem, gdzie PKB w 2011 r. wyniosło 131 098 mln zł i na przestrzeni lat 2008-2010 co roku systematycznie wzrastało (odpowiednio 103 412 mln oraz 120 143 mln zł), choć należy zauważyć, że udział regionu w tworzeniu PKB Polski pozostaje na zbliżonym poziomie (8,1% w 2008 r. wobec 8,6% w 2011 r.). Również analiza względnej wartości wskaźnika odniesionej do liczby mieszkańców wskazuje na poprawiającą się sytuację województwa. PKB *per capita* w 2011 r. wynosiło 44 961 zł, podczas gdy w 2008 r. tylko 35 946 zł. Największy względny wzrost do roku poprzedniego nastąpił między 2010 a 2011 r. (było to 3 767 zł). W porównaniu do średniej dla kraju (Polska=100) w 2011 r. wskaźnik wynosił 113,4. Ponadto w latach 2008-2010 zauważalna była stała tendencja wzrostowa (odpowiednio 107,4 oraz 112).

Rysunek 1 PKB *per capita* w podregionach Dolnego Śląska w 2011 r. oraz zmiana 2008-2011.

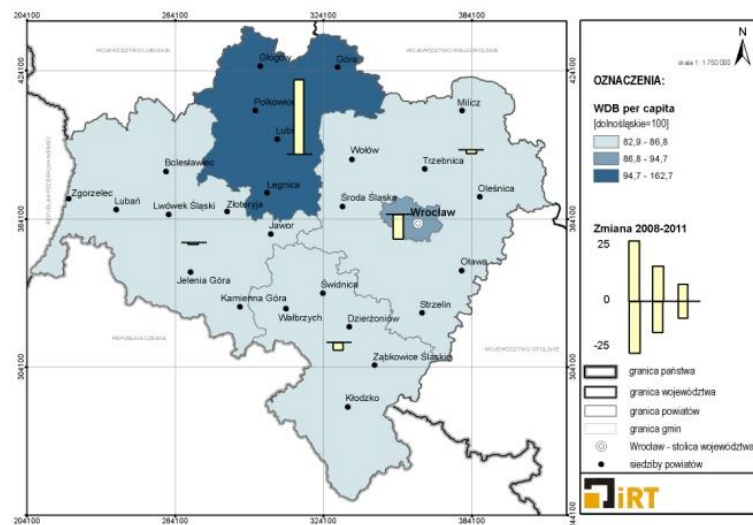
Podregionem o najwyższym PKB *per capita* (dolnośląskie=100) w 2011 r. był legnicko-głogowski oraz Wrocław (Rysunek 1.). Zwraca uwagę fakt, że jedynie w pierwszym z wymienionych oraz w podregionie wrocławskim zmiana wskaźnika na przestrzeni lat 2008-2011 była dodatnia, choć przewaga legnicko-głogowskiego jest bardzo duża.

Pozycja regionu także na tle krajów Unii Europejskiej w latach 2008-2010 ulegała wzmocnieniu i w 2011 r. wartość wskaźnika osiągnęła 74% średniej europejskiej w PKB *per capita*

wg parytetu siły nabywczej. Dla porównania Polska w tym samym roku osiągnęła 67% i zarówno dla roku bazowego (2008), jak i końcowego (2011) różnica między wynikiem regionu i kraju była zbliżona (odpowiednio 5 i 6 pkt. proc.), a zatem rozwój Dolnego Śląska pod tym względem nie następował w sposób bardziej dynamiczny niż średnio w Polsce.

Ważnymi wskaźnikami mówiącymi o kondycji gospodarki są produktywność pracy wyrażona poprzez wartość dodaną brutto (WDB) w przeliczeniu na 1 pracującego oraz nakłady na środki trwałe w przedsiębiorstwach. Na Dolnym Śląsku WDB w każdym z lat począwszy od 2008 r. była wyższa niż średnia dla Polski, przy czym w 2011 r. wynosiła 112 350 zł, podczas gdy w Polsce było to 96 262 zł. Co również warto podkreślić, widoczna jest stała tendencja wzrostowa pod tym względem, gdyż jeszcze w 2008 r. wskaźnik ten kształtował się na poziomie 78% kwoty z 2011 r. (87 532 zł).

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie wewnętrzne w 2011 r. podregion legnicko-głogowski wykazał się znaczącą przewagą na tle pozostałych jednostek (Rysunek 2) i co równie istotne, jako jedyny odnotował wzrost wartości wskaźnika w latach 2008-2011. Największy spadek dotyczył Wrocławia, natomiast najmniejszy podregionu jeleniogórskiego.

Rysunek 2 WDB per capita w podregionach Dolnego Śląska w 2011 r. oraz zmiana 2008-2011.

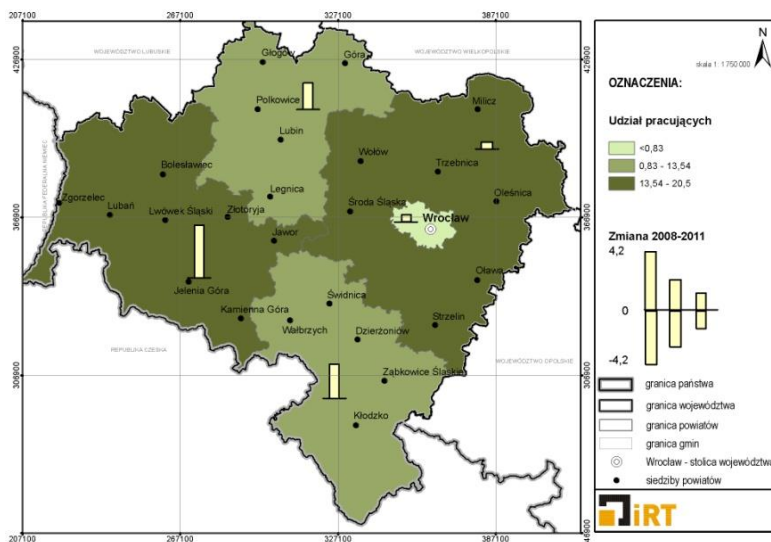
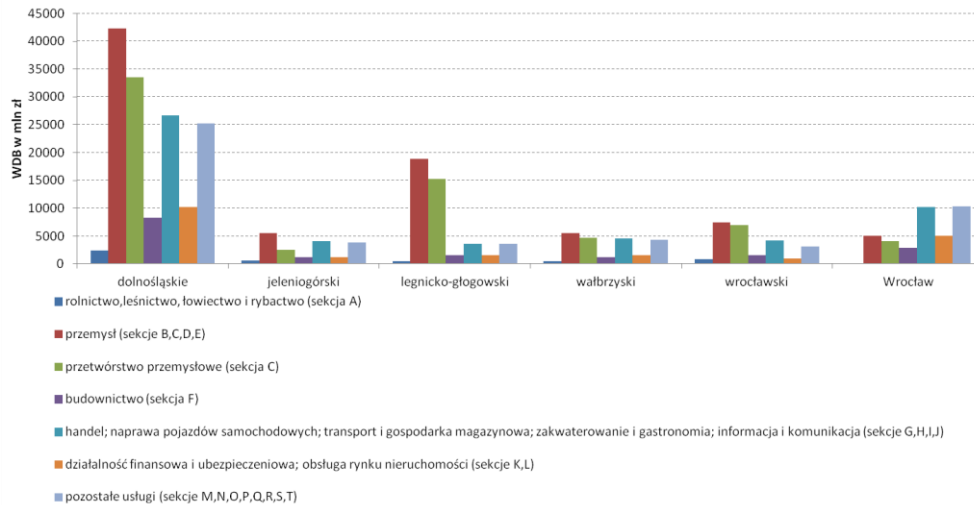
Również nakłady na środki trwałe były w 2011 r. wyższe o 7% w porównaniu do 2008 r. (odpowiednio 24 881 zł oraz 23 306

zł). Z punktu widzenia analizy rozwoju gospodarczego istotną kwestią pozostaje również zbadanie wewnątrzregionalnych zróżnicowań poszczególnych podregionów, a także rodzajów działalności. Na Dolnym Śląsku największy poziom WDB związany jest z przemysłem i przetwórstwem przemysłowym, o czym decyduje przede wszystkim sytuacja w podregionie legnicko-głogowskim; natomiast na trzecim miejscu znajdują się działalności sekcji G, H, I, J PKD 2007 i niewiele ustępujące im pozostałe usługi (Wykres 1.). Te dwa rodzaje działalności dominują pod względem WDB we Wrocławiu, który wyróżnia się także znacznym na tle pozostałych podregionów poziomem WDB w sferze działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz obsługi rynku nieruchomości (sekcje K i L).

Biorąc pod uwagę strukturę pracujących według poszczególnych rodzajów działalności należy zauważyć, że ponad jedna trzecia osób (33,23%) związana była w 2012 r. z przemysłem i budownictwem, natomiast ponad połowa (52%) pracowała w działalnościach usługowych (w tym w handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja stanowił 19,7% natomiast pozostałe usługi skupiały 31,8% pracujących ogółem). 11,1% pracowało w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, a 4,2% zajmowało się działalnością finansową i ubezpieczeniową. Na tle lat 2009-2011

uwidacznia się stałość omawianej struktury bez wyraźnych zmian w obrębie odsetka pracujących w poszczególnych rodzajach działalności w województwie dolnośląskim.

Wykres 1 Struktura WDB wg rodzajów działalności w podregionach Dolnego Śląska w 2011 r.

Rysunek 3 Udział osób pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w liczbie pracujących ogółem w podregionach Dolnego Śląska w 2011 r. oraz zmiana 2008-2011.

Co istotne, udział osób pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo wśród pracujących ogółem w każdym z podregionów Dolnego Śląska wzrósł w latach 2008-2011, a pierwszą lokatę pod tym względem zajmuje podregion jeleniogórski (Rysunek 3). Także ten podregion, wraz z wrocławskim, wykazał się w 2011 r. największym udziałem badanej grupy zawodowej. Co naturalne, najmniejszy odsetek charakteryzował Wrocław.

KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI

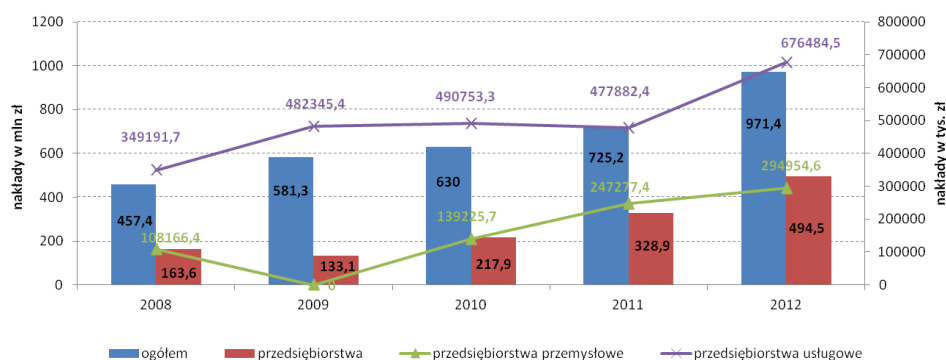
Na Dolnym Śląsku liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2009-2012 ulegała wahaniom, choć należy zauważyć, że w przypadku większości powiatów w ostatnim z badanych lat była wyższa w porównaniu do roku bazowego (Wykres 2). Na tle wszystkich jednostek wyróżnia się dominująca pozycja Wrocławia, a w dalszej kolejności Jeleniej Góry oraz Legnicy i powiatu jeleniogórskiego. Najmniejszą wartość wskaźnik osiągnął w powiecie polkowickim, a także górowskim i lwóweckim, choć w tym ostatnim przypadku rokrocznie następowała poprawa jego poziomu. Na uwagę zasługuje również sytuacja w powiecie wrocławskim, który wyróżnia się największą dynamiką wzrostu badanego wskaźnika.

Wykres 2 Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców w powiatach Dolnego Śląska w latach 2009-2012.

Jednym z ważnych wyznaczników poziomu konkurencyjności gospodarki są nakłady na działalność badawczo-rozwojową, które w regionie stale rosną (Wykres 3). Taka sama tendencja charakteryzuje również nakłady ponoszone przez przedsiębiorstwa, przy czym są one wyższe w sektorze przedsiębiorstw usługowych w porównaniu do przemysłowych – w 2012 r. ponad dwukrotnie, choć jeszcze w 2008 i 2010 r. nakłady w sektorze usług trzykrotnie przekraczały wydatki na ten cel w przemyśle. Co istotne jednak zarówno wśród przedsiębiorstw ogółem, jak i w podziale na rodzaj działalności wydatki na B+R znacząco wzrosły, przy czym najdynamiczniej w przedsiębiorstwach przemysłowych – o ponad 300% (w sektorze usługowym było to 190%, natomiast ogółem 210%). Pozytywną tendencją jest także stały wzrost udziału nakładów w relacji do PKB: w 2008 r. wynosił 0,44%, natomiast w 2011 r. 0,55%, choć nadal jest na niskim poziomie i w każdym z badanych lat był niższy niż średnio w Polsce (0,6% w 2008 r. oraz 0,76% w 2011 r.).

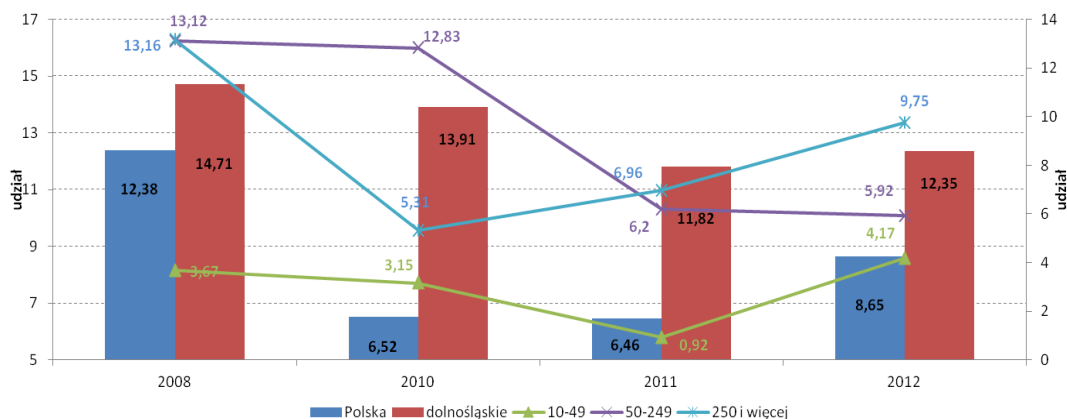
Wykres 3 Nakłady na B+R ogółem oraz w sektorze przedsiębiorstw w latach 2008-2012.

Nakłady finansowe na działalność B+R można uznać za jeden z aspektów kreowania nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki, lecz nie mniej ważna jest również komercjalizacja innowacyjnych rozwiązań. Analizując udział sprzedaży wyrobów nowych lub istotnie ulepszonych w sprzedaży ogółem w przemyśle w województwie dolnośląskim trzeba wskazać na jego spadek z 14,7% w 2008 r. do 12,4% w 2012 r. (Wykres 4). Biorąc pod uwagę strukturę wielkości przedsiębiorstw największym udziałem wykazały się w 2012 r. największe z nich (ponad 250 pracowników) – 9,8%, w których wskaźnik ten od 2010 r. systematycznie wzrasta. Największą dynamiką wykazały się podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników (wzrost o 3,3 pkt. proc. w latach 2011-2012), choć względnie wykazywały się najniższym udziałem produkcji nowej i istotnie ulepszonej – 4,2%. Spadek wskaźnika

miał miejsce w przypadku przedsiębiorstw z liczbą pracowników od 50 do 249 osób. Warto podkreślić silną pozycję regionu pod tym względem w porównaniu do średniej dla Polski w każdym z analizowanych lat, choć w 2012 r. dystans ten uległ zmniejszeniu w stosunku do poprzedniego roku.

Wykres 4 Udział sprzedaży wyrobów nowych lub istotnie ulepszonych w przemyśle na Dolnym Śląsku w latach 2009-2012.

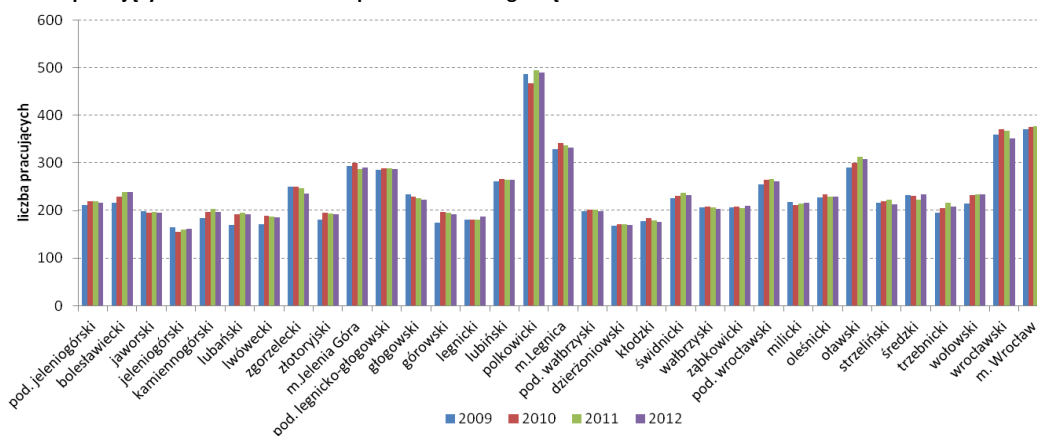

Dla kondycji gospodarki każdego regionu istotnym aspektem jest zdolność przedsiębiorstw do konkurencyjności na rynkach zagranicznych, co w przypadku położenia geograficznego Dolnego Śląska wydaje się szczególnie ważne. W 2012 r. udział sprzedaży na eksport w ogólnej wielkości sprzedaży w przedsiębiorstwach przemysłowych wyniósł 4,9% i między 2009 a 2011 r. systematycznie wzrastał (odpowiednio 2,9% oraz 3,3%). Także w 2012 r. po raz pierwszy od czterech lat był wyższy niż średnio w Polsce (4,4%).

RYNEK PRACY

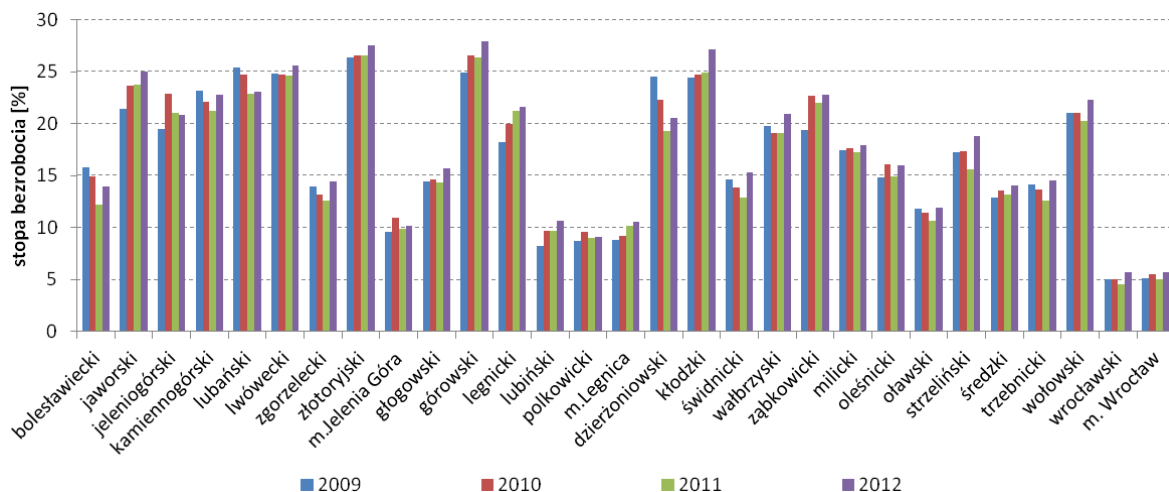
Wielkość rynku pracy na Dolnym Śląsku w 2012 r. stanowiło 778 249 pracujących i liczba ta była zbliżona do lat 2009-2011. Jedną trzecią pracowników skupiał Wrocław (237 355 osób), natomiast najmniejszym udziałem wykazały się powiaty: górowski (0,9%), milicki (1%) oraz kamiennogórski (1,1%). W odniesieniu do 1 tys. mieszkańców powiatowe rynki pracy są zróżnicowane z dominującą pozycją polkowickiego i w dalszej kolejności Wrocławia, powiatu wrocławskiego oraz Legnicy (Wykres 5). W latach 2009-2012 wskaźnik pracujących był zbliżony i wahał się nieznacznie, nie zmieniając ogólnego obrazu wewnątrzregionalnego zróżnicowania.

Wykres 5 Liczba pracujących na 1000 ludności w powiatach Dolnego Śląska w latach 2009-2012.

Aktywność na rynku pracy wyrażona wskaźnikiem zatrudnienia w grupie wiekowej 15-64 lata w 2012 r. wyniosła 23,5% i w odniesieniu do lat 2009-2011 zmniejszyła się (odpowiednio 28,6% w 2009 i 2010 r. oraz 25,5% w 2011 r.). Była również niższa niż średnio w kraju – 24,7%. Zróżnicowanie ze względu na stopę bezrobocia stanowi negatyw obrazu wskaźnika osób pracujących, zaznacza się w nim także rola dużych miast jako znaczących rynków pracy. We Wrocławiu oraz powiecie wrocławskim w 2012 r. wynosiła ona niecałe 6%, natomiast w powiecie lubińskim, polkowickim, Legnicy oraz Jeleniej Górze ok. 10% (Wykres 6.). Aż 13 powiatów przekroczyło w 2012 r. 20% stopę bezrobocia, z czego trzy (złotoryjski, górowski i kłodzki) poziom 25%. Na uwagę zasługuje fakt, że tylko w trzech powiatach (bolesławieckim, kamiennogórowskim, lubańskim oraz dzierżoniowskim) stopa bezrobocia w 2009 r. była niższa niż w 2012 r., przy czym największy spadek nastąpił w powiecie dzierżoniowskim: -4 pkt. proc. Obraz zróżnicowań wewnętrznych był także zbliżony przy wskaźniku udziału osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, gdzie najkorzystniejsza sytuacja była we Wrocławiu i powiecie wrocławskim (odpowiednio 4 i 4,7%) oraz lubińskim (6%), natomiast najgorsza w kłodzkim, złotoryjskim i górowskim (odpowiednio 14, 14,1 i 14,5%).

Wykres 6 Stopa bezrobocia w powiatach Dolnego Śląska w latach 2009-2012.

JAKOŚĆ ŻYCIA

Na poziom jakości życia składa się szereg wskaźników i uwarunkowań mogących wpływać na komfort życia mieszkańców. Odnoszą się one zarówno do aspektów infrastrukturalnych, takich jak dostęp do sieci komunalnych i sprawnego systemu transportu, jak i opieki zdrowotnej, poziomu zamożności i zagrożenia ubóstwem czy też wykluczeniem społecznym.

W regionie dochód do dyspozycji brutto na mieszkańca w 2011 r. wynosił 24 719 zł (Tabela 1) i od 2008 r. stale rósł. Co warto podkreślić, w każdym z badanych lat był on wyższy od średniej dla Polski. Równocześnie zmniejsza się zagrożenie ubóstwem przy utrzymującym się względnie stałym poziomie tego wskaźnika w Polsce. W 2011 r. na Dolnym Śląsku wyniosło ono 12,8%, podczas gdy w 2009 r. jeszcze 15,7% (dla porównania w Polsce odpowiednio 17,7% oraz 17,1%).

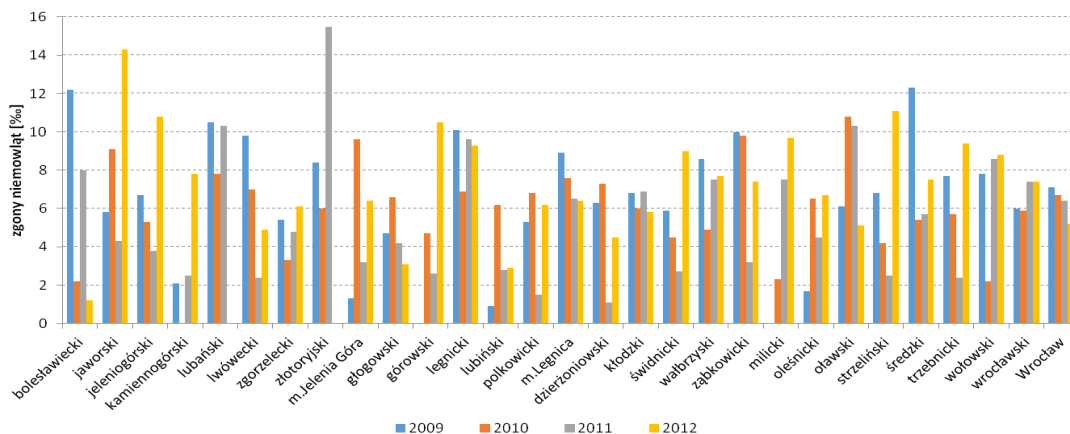
Tabela 1 Dochody do dyspozycji brutto *per capita* na Dolnym Śląsku i w Polsce w latach 2008-2011.

Jednostka terytorialna	dochody do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca			
	2008	2009	2010	2011
Polska	20 787	22 021	23 009	24 253
Dolny Śląsk	21 381	22 512	23 709	24 719

Mieszkańcy regionu są coraz lepiej wykształceni: odsetek osób z wykształceniem wyższym wynosił w 2012 r. 15%, w 2009 r. 13%, natomiast w 2010 i 2011 14%.

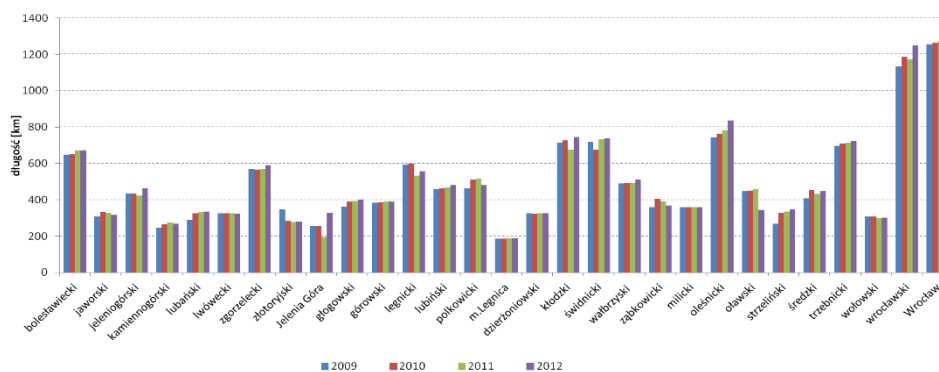
Obraz stanu opieki medycznej może być ujęty za pomocą współczynnika zgonów niemowląt, który w województwie dolnośląskim w 2012 r. wyniósł 6,3‰ i był zbliżony do wartości z lat 2009-2011. Jednocześnie przewyższył on średnią dla kraju: 4,6‰. Biorąc pod uwagę sytuację w poszczególnych powiatach na przestrzeni badanego okresu różnicował się zarówno w czasie, jak i przestrzeni, nie wykazując specyficznego trendu (Wykres 7). Pod względem tej cechy najlepsze okazały się powiaty lubiński i złotoryjski, gdzie w 2012 r. nie odnotowano ani jednego zgonu niemowlęcia, natomiast najmniej korzystna sytuacja miała miejsce w powiecie jaworskim, gdzie wskaźnik zgonów wyniósł 14‰.

Wykres 7 Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych w powiatach Dolnego Śląska w latach 2009-2012.

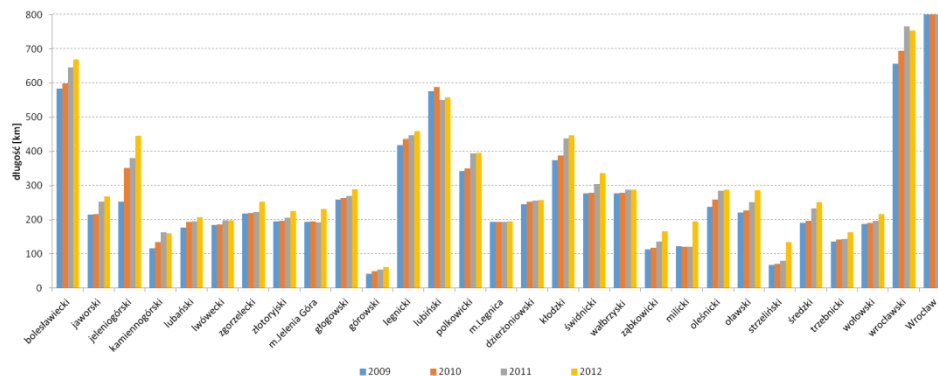

Długość sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w regionie w 2012 r. liczyła odpowiednio 9 290,4 km oraz 14 681,4 km i była wyższa niż w latach 2009-2011. Zróżnicowanie długości infrastruktury komunalnej w poszczególnych latach oraz w powiatach województwa obrazuje Wykres 8 oraz Wykres 9.

Wykres 8 Długość sieci wodociągowej w powiatach Dolnego Śląska w latach 2009-2012.

Wykres 9 Długość sieci kanalizacyjnej w powiatach Dolnego Śląska w latach 2009-2012.

W 2012 r. 70,1% mieszkańców regionu korzystało z kanalizacji, natomiast 91,9% z sieci wodociągowej. W latach poprzednich udziały te były nieznacznie mniejsze (w 2009 r. dostęp do kanalizacji posiadało 67,8% mieszkańców, natomiast do wodociągów 91,4%). Dostęp do sieci wodociągowej był zbliżony we wszystkich powiatach regionu, wahając się między 72% w powiecie lwóweckim a 98% w Legnicy, natomiast pod względem odsetka korzystających z sieci kanalizacyjnej wyraźnie już zaznaczało się zróżnicowanie. Najlepszą pozycję zajmował lubiński (92,2%) oraz Wrocław (96,5%), naj słabszą zaś powiaty: strzebiński (36,5%), górowski (37,5%) oraz średzki (39%). Porównując dostęp do obu sieci komunalnych w 2009 oraz 2012 r. sytuacja poprawiła się średnio o 2,7 pkt. proc. odsetka osób korzystających z kanalizacji oraz o 0,6 pkt. proc. z wodociągów, choć należy zauważyć, że mniejsza zmiana jest w tym wypadku spowodowana dość wysokim stanem początkowym. Pod względem udziału osób korzystających z sieci kanalizacyjnej największy przyrost nastąpił w powiecie jeleniogórowskim: 10,3 pkt. proc., natomiast w przypadku drugiej cechy w kłodzkim: 2,5 pkt. proc.

Za pozytywną tendencję można uznać wzrost długości autostrad oraz dróg ekspresowych, choć skala zmiany w obu przypadkach różni się zdecydowanie. Długość dróg ekspresowych w 2012 r. ponad siedmiokrotnie przewyższyła tę z 2009 r. (Tabela 2), tymczasem zmiana długości autostrad wyniosła jedynie 11%, co ostatecznie wpłynęło na niewielki przyrost gęstości obu klas dróg na Dolnym Śląsku (1,4 km/100 km² w 2012 r.). Długość linii kolejowych w 2012 r. osiągnęła 1779 km, natomiast gęstość, podobnie jak w latach poprzednich, 8,9 km/100 km².

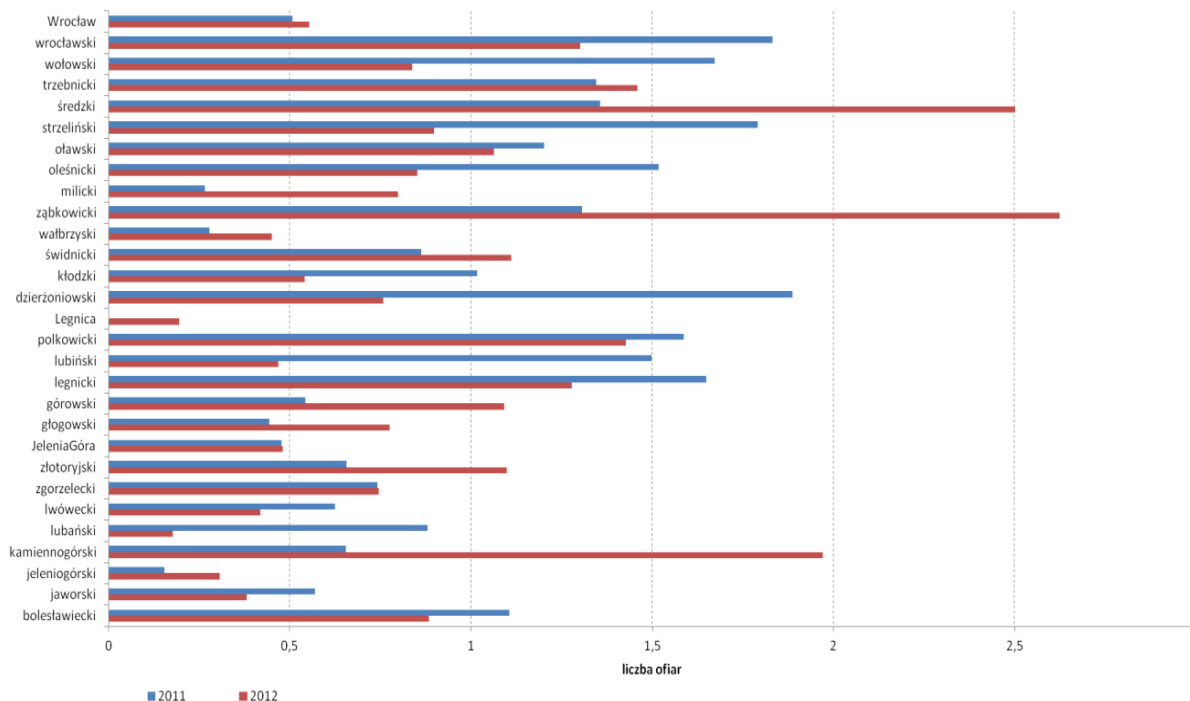
Tabela 2 Podstawowe charakterystyki infrastruktury transportowej Dolnego Śląska w latach 2009-2012.

	2009	2010	2011	2012
Długość dróg ekspresowych	7,9	13,0	13,0	59,4
Długość autostrad	199,0	199,2	222,3	221,9
Gęstość dróg ekspresowych i autostrad	1,04	1,06	1,18	1,41
Długość linii kolejowych	1765	1769	1779	1779
Gęstość linii kolejowych	8,8	8,9	8,9	8,9

Liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców na Dolnym Śląsku spadła z 1,02 w 2009 r. do 0,8 osób w 2012 r. (w 2010 r. – 0,83; w 2011 r. – 0,9). W 2011 r. 14 powiatów znalazło się powyżej średniej regionalnej dla badanej cechy, natomiast rok później było

to 15 jednostek. Największa śmiertelność notowana była w 2012 r. w powiatach: ząbkowickim (2,62), średzkim (2,5) oraz kamiennogórskim (1,97) (Wykres 9). Najbezpieczniejszymi drogami były zaś te w powiatach: lubańskim (0,18), Legnicy (0,2), jeleniogórskim (0,31) oraz jaworskim (0,38).

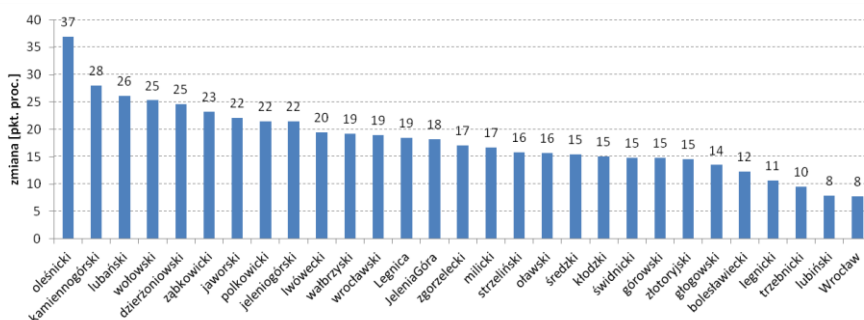
Wykres 10 Ofiary śmiertelne wypadków drogowych na 10 tys. mieszkańców w powiatach Dolnego Śląska w 2011 oraz 2012 r.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA, TURYSTYKI I KULTURY

Na Dolnym Śląsku odsetek dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w tej grupie wiekowej w 2012 r. wynosił 70,2% i był nieznacznie wyższy od średniej dla Polski (69,7%). Jednocześnie na przestrzeni lat 2009-2011 następował jego postępujący wzrost. Jeszcze w 2009 r. 61,3% dzieci objętych było wychowaniem przedszkolnym, w 2010 r. – 63%, natomiast największy wzrost nastąpił w 2011 r., kiedy wskaźnik osiągnął 70%. Pozytywną wymowę tego trendu osłabia jednak fakt, że liczba powiatów znajdująca się poniżej średniej dla regionu utrzymuje się od 2009 r. właściwie na niezmiennym poziomie (w 2009 r. – 23 powiaty, w 2012 r. – 22). Największa zmiana w badanym okresie pod względem tej cechy nastąpiła w powiecie oleśnickim (22 pkt. proc.), natomiast najmniejsza we Wrocławiu i powiecie lubińskim (po 8 pkt. proc.) (Wykres 11).

Wykres 11 Zmiana udziału dzieci w wieku 3-5 lat w tej grupie wiekowej objętych wychowaniem przedszkolnym w powiatach Dolnego Śląska w latach 2009-2011.

Biorąc pod uwagę liczbę studentów na 10 tys. mieszkańców na Dolnym Śląsku uwidoczni się jej tendencja spadkowa (Tabela 3). W 2012 r. było 532 osób studiujących, czyli o 15% mniej niż trzy lata wcześniej. Spadek następował systematycznie w każdym z analizowanych lat. Obraz sytuacji zmienia się jednak, kiedy liczba osób studiujących zostanie odniesiona do osób w wieku 19-24 lata. W tym przypadku nie uwidacznia się podobna do wskazanej powyżej tendencja (Tabela 3). Liczba studentów przypadająca na 10 tys. osób ze wskazanej grupy wieku charakteryzuje się względną stałością i w 2012 r. była wyższa niż w którymkolwiek z lat 2009-2011. Zestawienie obu tych cech i opisana rozbieżność trendów unaocznia statystyczną przyczynę zmniejszającej się liczby studentów w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców ogółem, za jaką można uznać wkraczanie w wiek studencki roczników coraz mniej licznych, stąd znaczący spadek wartości wskaźnika począwszy od 2009 roku. Co znamienne jednak wybór wykształcenia wyższego wśród osób między 19 a 24 rokiem życia pozostaje wciąż na podobnym poziomie popularności.

Tabela 3 Liczba studentów na 10 tys. mieszkańców oraz osób w wieku 19-24 lata na Dolnym Śląsku w latach 2009-2012.

	2009	2010	2011	2012
Studenci ogółem	600	577	549	532
W grupie wieku 19-24 lata	6729	6793	6759	6832

Infrastruktura turystyki wyrażona liczbą miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w odniesieniu do 10 tys. mieszkańców w 2013 r. była na Dolnym Śląsku rozwinięta lepiej niż średnio w kraju, dysponując 201 miejscami (w Polsce 176). W 2010 r. było ich 168 i z roku na rok przybywało. Najwięcej między 2011 a 2012 r.: 33 miejsca (ze 170 do 203), na czym najbardziej zaważył wzrost w tym zakresie w powiecie jeleniogórskim, gdzie pojawiły się 323 nowe miejsca noclegowe. W ujęciu wewnętrznym dominującą pozycję zajmuje wskazany już powiat jeleniogórski z 2662 miejscami noclegowymi na 10 tys. mieszkańców, przewyższając czterokrotnie drugi pod tym względem kłodzki (662 miejsca w 2013 r.). Co oczywiste, najsilniejsze pod względem badanej cechy były powiaty o atrakcyjnym położeniu turystycznym (jeleniogórski, kłodzki, wałbrzyski, milicki) oraz duże miasta (Jelenia Góra, Wrocław, Legnica). Najmniejszą liczbą miejsc dysponował w 2013 r. powiat górowski (15), jako jedyny spośród wszystkich jednostek nie notując żadnej zmiany na przestrzeni lat 2010-2013. Warto również zauważyć, że w dwóch powiatach nastąpiło zmniejszenie się liczby miejsc: milickim (o 46) oraz głogowskim (o 4).

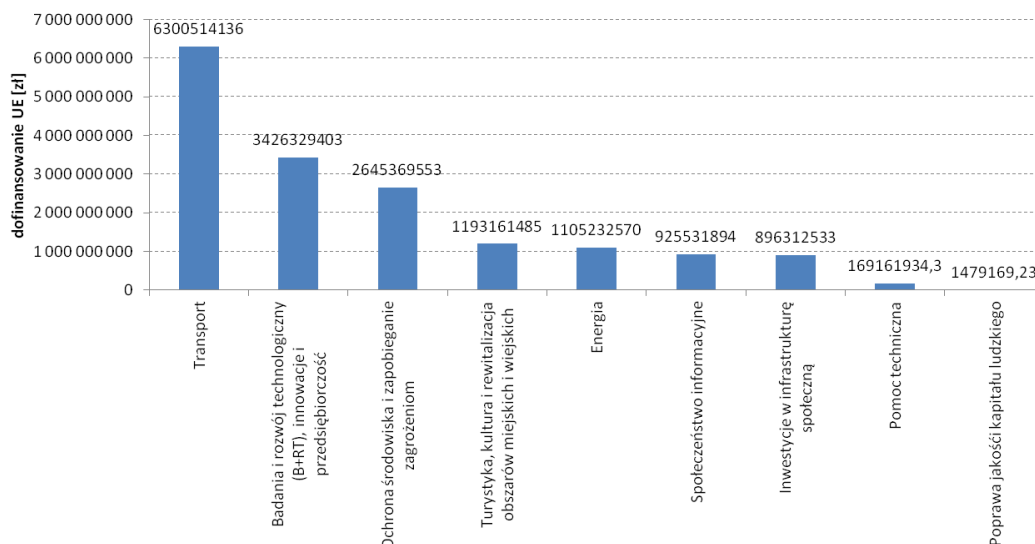
Wskaźnik uczestnictwa w kulturze prezentowany poprzez liczbę widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2012 r. wyniósł w regionie 265 osób, co było wynikiem słabszym od średniej w Polsce (277 osób) oraz w porównaniu do lat 2009 i 2010 r., kiedy kształtował się on na poziomie 349 i 331 osób (i przekraczał przeciętną krajową). W stosunku do 2011 r. był jednak nieznacznie wyższy (261 osób).

WYKORZYSTANIE FUNDUSZY EUROPEJSKICH

W województwie dolnośląskim w ramach projektów finansowanych z funduszy strukturalnych UE uzyskano łączne dofinansowanie w wysokości 16,7 mld zł, realizując projekty na łączną kwotę 33,5 mld zł. *Per capita* suma dofinansowania wynosiła 11,5 tys. zł. Największą wartość pomocy uzyskały projekty z zakresu transportu (38% łącznej kwoty), natomiast najmniejszą poprawy jakości kapitału ludzkiego (0,1% (Wykres 12). Dofinansowanie projektów transportowych było niemal

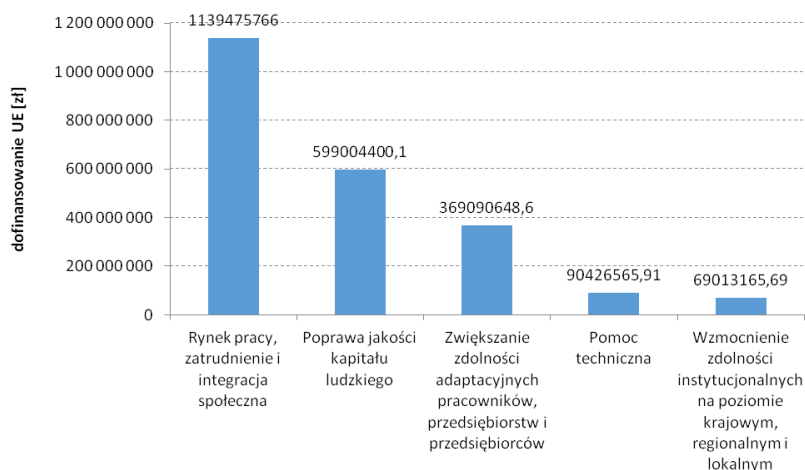
dwukrotnie wyższe niż drugiego w kolejności obszaru dotyczącego badań i rozwoju technologicznego. Największe dofinansowanie uzyskał Wrocław: 6,7 mld zł, najmniejsze zaś powiat lwówecki: 53,8 mln zł.

Wykres 12 Struktura dofinansowania wg obszarów interwencji środków z funduszy strukturalnych na Dolnym Śląsku.

W przypadku dofinansowania uzyskanego z Funduszu Spójności wyniosło ono 2,3 mld zł i uzyskane zostało w ramach realizacji projektów na łączną kwotę 2,7 mld zł. W przeliczeniu na mieszkańca regionu osiągnęło ono wartość 779 zł. Obszarem wspieranym w największym stopniu był rynek pracy, zatrudnienie i integracja społeczna (skupiający połowę kwoty ogólnego dofinansowania), w najmniejszym zaś wzmocnienie zdolności instytucjonalnych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym (3%) (Wykres 13). Beneficjentem największej puli dofinansowania był powiat kłodzki: 120 mln zł, najmniejszej zaś Legnica, która uzyskała 13 mln zł.

Wykres 13 Struktura dofinansowania wg obszarów interwencji środków z Funduszu Spójności zna Dolnym Śląsku.

ANEKS TABELARYCZNY

Tab. 1 Podstawowe dane				
Ludność				
Jednostka	2012 r.	Polska=100 2012 r.	2010 r.	dynamika 2010-2012 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	2914362	7,56	2917242	99,90
Podregion jeleniogórski	579635		584020	99,25
Powiat bolesławiecki	90420		90506	99,90
Powiat jaworski	52356		52809	99,14
Powiat jeleniogórski	65129		65234	99,84
Powiat kamiennogórski	45487		46026	98,83
Powiat lubański	56503		57026	99,08
Powiat lwówecki	47661		48072	99,15
Powiat zgorzelecki	93801		94636	99,12
Powiat złotoryjski	45432		45696	99,42
Powiat m. Jelenia Góra	82846		84015	98,61
Podregion legnicko-głogowski	454259		455062	99,82
Powiat głogowski	90386		90315	100,08
Powiat górowski	36625		36845	99,40
Powiat legnicki	54825		54582	100,45
Powiat lubiński	106818		106973	99,86
Powiat polkowicki	63183		62930	100,40
Powiat m. Legnica	102422		103417	99,04
Podregion wałbrzyski	678907		685606	99,02
Powiat dzierzoniowski	105284		106174	99,16
Powiat kłodzki	165948		167697	98,96
Powiat świdnicki	161737		162386	99,60
Powiat wałbrzyski	177604		180209	98,55
Powiat ząbkowicki	68334		69140	98,83
Podregion wrocławski	570373		561863	101,51
Powiat milicki	37467		37529	99,83
Powiat oleśnicki	105954		105320	100,60
Powiat oławski	75528		74696	101,11
Powiat strzeliński	44547		44760	99,52
Powiat średzki	52108		51548	101,09
Powiat trzebnicki	82552		81461	101,34
Powiat wołowski	47708		47956	99,48
Powiat wrocławski	124509		118593	104,99
Podregion m. Wrocław	631188		630691	100,08

Powierzchnia				
Jednostka	2013 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2013 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	19947	6,38	19947	100
Gęstość zaludnienia				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	146	118,70	146	100
Podregion jeleniogórski	104		105	99,05
Powiat bolesławiecki	69		69	100
Powiat jaworski	90		91	98,90
Powiat jeleniogórski	104		104	100
Powiat kamiennogórski	115		116	99,14
Powiat lubański	132		133	99,25
Powiat lwówecki	67		68	98,53
Powiat zgorzelecki	112		113	99,12
Powiat złotoryjski	79		79	100
Powiat m. Jelenia Góra	759		769	98,70
Podregion legnicko-głogowski	131		131	100
Powiat głogowski	204		204	100
Powiat górowski	50		50	100
Powiat legnicki	74		73	101,37
Powiat lubiński	150		150	100
Powiat polkowicki	81		81	100
Powiat m. Legnica	1820		1837	99,07
Podregion wałbrzyski	162		164	98,78
Powiat dzierzoniowski	220		222	99,10
Powiat kłodzki	101		102	99,02
Powiat świdnicki	218		219	99,54
Powiat wałbrzyski	345		350	98,57
Powiat ząbkowicki	85		86	98,84
Podregion wrocławski	89		87	102,30
Powiat milicki	52		52	100
Powiat oleśnicki	101		100	101
Powiat oławski	144		143	100,70
Powiat strzeliński	72		72	100
Powiat średzki	74		73	101,37
Powiat trzebnicki	81		79	102,53
Powiat wołowski	71		71	100
Powiat wrocławski	111		106	104,72

Podregion m. Wrocław	2156		2154	100,09
Wskaźnik urbanizacji				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	69,6	115,04	69,9	1,0

Tab. 2 Podstawowe dane makroekonomiczne

PKB				
Jednostka	2011 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2011 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	131098	8,58	120143	109,12
PKB per capita				
Jednostka	2011 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2011
DOLNOŚLĄSKIE	44961	113,35	41194	3767,0
PKB per capita w PPS UE-28=100				
Jednostka	2011 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2011
DOLNOŚLĄSKIE	74	113,85	71	3,0
WDB na 1 pracującego w zł				
Jednostka	2011 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2011
DOLNOŚLĄSKIE	112350	116,71	104256	8094,0
Nakłady brutto na środki trwałe				
Jednostka	2011 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2011 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	24881	25,85	104256	23,87

Tab. 3 Struktura gospodarki

Struktura WDB wg rodzajów działalności

Jednostka	2011 r.							Polska=100							2010 r.							dynamika 2010-2011 (2010=100)						
	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
DOLNOŚLĄSKIE	2385	42340	33571	8337	26699	10211	25192	4,46	12,34	12,98	7,75	6,89	7,55	8,00	1959	37500	29211	7951	25005	9557	23844	121,75	112,91	114,93	104,85	106,77	106,84	105,65
Podregion jeleniogórski	558	5535	2574	1169	4061	1152	3854								458	4884	2364	1076	3901	1142	3651	121,83	113,33	108,88	108,64	104,10	100,88	105,56
Podregion legnicko-głogowski	432	18805	15244	1540	3612	1516	3589								355	16254	12701	1541	3420	1485	3390	121,69	115,69	120,02	99,94	105,61	102,09	105,87
Podregion wałbrzyski	512	5517	4715	1175	4580	1547	4321								421	4823	4066	1151	4478	1540	4154	121,62	114,39	115,96	102,09	102,28	100,45	104,02
Podregion wrocławski	861	7475	6971	1577	4241	938	3122								707	6570	6120	1369	3828	860	2906	121,78	113,77	113,91	115,19	110,79	109,07	107,43
Podregion Wrocław	22	5007	4067	2876	10204	5058	10305								18	4969	3960	2813	9379	4530	9742	122,22	100,76	102,70	102,24	108,80	111,66	105,78

Struktura pracujących wg rodzajów działalności

Jednostka	2012 r					Polska=100					2010 r.					dynamika 2010-2012 (2010=100)					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
DOLNOŚLĄSKIE	86476	258575	153092	32316	247790	3,66	8,62	7,57	7,53	8,00	86707	262839	150820	34516	247900	99,73	98,38	101,51	93,63	99,96	
Podregion jeleniogórski	20946	43127	19695	3084	38946							21052	44416	20824	3270	38538	99,50	97,10	94,58	94,31	101,06
Powiat bolesławiecki	4375	8923	3165	382	4690							4383	8322	3073	394	4553	99,82	107,22	102,99	96,95	103,01
Powiat jaworski	2908	3200	1084	233	2811							2918	3152	1141	208	2930	99,66	101,52	95,00	112,02	95,94
Powiat jeleniogórski	1411	3485	2118	234	3225							1403	3550	1541	194	3428	100,57	98,17	137,44	120,62	94,08
Powiat kamiennogórski	1800	3339	869	223	2703							1826	3471	1145	232	2394	98,58	96,20	75,90	96,12	112,91
Powiat lubański	2622	2869	1653	332	3405							2633	2784	1791	286	3495	99,58	103,05	92,29	116,08	97,42
Powiat lwówecki	2816	2532	1007	254	2227							2847	2515	1306	274	2156	98,91	100,68	77,11	92,70	103,29
Powiat zgorzelecki	1828	9371	4425	473	5969							1870	10561	4466	584	6158	97,75	88,73	99,08	80,99	96,93
Powiat złotoryjski	2825	2242	859	200	2601							2808	2408	851	199	2671	100,61	93,11	100,94	100,50	97,38
Powiat m. Jelenia Góra	361	7166	4515	753	11315							364	7653	5510	899	10753	99,18	93,64	81,94	83,76	105,23
Podregion legnicko-głogowski	14596	53747	21867	3366	37053							14548	53229	21160	3766	38536	100,33	100,97	103,34	89,38	96,15
Powiat głogowski	2065	7583	3833	730	5989							2092	8114	3665	731	6151	98,71	93,46	104,58	99,86	97,37

Struktura pracujących wg rodzajów działalności																				
Jednostka	2012 r					Polska=100					2010 r.					dynamika 2010-2012 (2010=100)				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Powiat górowski	3468	1105	575	124	1751						3361	1251	615	149	1888	103,18	88,33	93,50	83,22	92,74
Powiat legnicki	3426	2672	1674	177	2330						3451	2475	1373	258	2357	99,28	107,96	121,92	68,60	98,85
Powiat lubiński	2606	10457	5832	696	8604						2614	10456	5552	797	9093	99,69	100,01	105,04	87,33	94,62
Powiat polkowicki	2707	21093	3025	447	3682						2711	19656	3018	474	3516	99,85	107,31	100,23	94,30	104,72
Powiat m. Legnica	324	10837	6928	1192	14697						319	11277	6937	1357	15531	101,57	96,10	99,87	87,84	94,63
Podregion wałbrzyski	18293	49563	21373	3771	42122						18348	50790	22262	4276	42779	99,70	97,58	96,01	88,19	98,46
Powiat dzierżoniowski	2341	7326	2756	518	4884						2332	7395	2830	574	5130	100,39	99,07	97,39	90,24	95,20
Powiat kłodzki	5290	6855	4553	1058	11397						5295	7764	4656	1239	11829	99,91	88,29	97,79	85,39	96,35
Powiat świdnicki	4632	18200	5100	740	8939						4657	17696	5173	893	9148	99,46	102,85	98,59	82,87	97,72
Powiat wałbrzyski	1565	13541	6743	1163	13209						1605	13956	7392	1237	13217	97,51	97,03	91,22	94,02	99,94
Powiat ząbkowicki	4465	3641	2221	292	3693						4459	3979	2211	333	3455	100,13	91,51	100,45	87,69	106,89
Podregion wrocławski	30678	63783	22586	1956	30332						30860	64145	22170	2033	29270	99,41	99,44	101,88	96,21	103,63
Powiat milicki	2263	2637	703	128	2368						2140	2784	626	121	2255	105,75	94,72	112,30	105,79	105,01
Powiat oleśnicki	5525	9633	3516	433	5162						5651	10129	3423	457	5060	97,77	95,10	102,72	94,75	102,02
Powiat oławski	2638	13281	2901	416	3969						2664	12460	2905	417	3920	99,02	106,59	99,86	99,76	101,25
Powiat strzeliński	3143	2385	1068	201	2688						3225	2639	1172	205	2564	97,46	90,38	91,13	98,05	104,84
Powiat średzki	2870	6007	1161	97	2062						2897	5641	1161	111	2076	99,07	106,49	100,00	87,39	99,33
Powiat trzebnicki	5295	5246	2242	300	4091						5272	5101	1991	310	3979	100,44	102,84	112,61	96,77	102,81
Powiat wołowski	2681	3751	1139	158	3437						2666	3692	1117	180	3488	100,56	101,60	101,97	87,78	98,54
Powiat wrocławski	6263	20843	9856	223	6555						6345	21699	9775	232	5928	98,71	96,06	100,83	96,12	110,58
Podregion m. Wrocław	1963	48355	67571	20139	99337						1899	50259	64404	21171	98777	103,37	96,21	104,92	95,13	100,57

Tab. 4 Konkurencyjność gospodarki				
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012
DOLNOŚLĄSKIE	1156	112,02	1135	21,0
Podregion jeleniogórski	1046		1035	11,0
Powiat bolesławiecki	855		838	17,0
Powiat jaworski	921		945	-24,0
Powiat jeleniogórski	1280		1282	-2,0
Powiat kamiennogórski	968		947	21,0
Powiat lubański	1007		991	16,0
Powiat lwówecki	811		783	28,0
Powiat zgorzelecki	922		917	5,0
Powiat złotoryjski	990		978	12,0
Powiat m. Jelenia Góra	1523		1499	24,0
Podregion legnicko-głogowski	954		962	-18,0
Powiat głogowski	920		938	-8,0
Powiat górowski	743		752	-9,0
Powiat legnicki	844		830	14,0
Powiat lubiński	927		925	2,0
Powiat polkowicki	711		722	-11,0
Powiat m. Legnica	1298		1310	-9,0
Podregion wałbrzyski	1066		1058	8,0
Powiat dzierżoniowski	990		982	8,0
Powiat kłodzki	1058		1054	4,0
Powiat świdnicki	1109		1094	15,0
Powiat wałbrzyski	1136		1132	4,0
Powiat ząbkowicki	915		912	3,0
Podregion wrocławski	973		944	29,0
Powiat milicki	892		851	41,0
Powiat oleśnicki	908		906	2,0
Powiat oławski	959		958	9,0
Powiat strzebiński	825		813	12,0
Powiat średzki	952		959	-7,0
Powiat trzebnicki	1017		1014	3,0
Powiat wołowski	806		800	6,0
Powiat wrocławski	1158		1053	105,0
Podregion m. Wrocław	1665		1608	57,0
Nakłady na B+R w relacji do PKB, w tym nakłady przedsiębiorstw				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012
DOLNOŚLĄSKIE - w relacji do PKB	0,55	72,37	0,52	0,03
DOLNOŚLĄSKIE - przedsiębiorstwa	494,5	9,26	217,9	276,6
Udział sprzedaży wyrobów nowych lub istotnie ulepszonych w sprzedaży ogółem w przemyśle				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]

DOLNOŚLĄSKIE	8,65	70,04	6,52	2,13
Udział sprzedaży na eksport w sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	4,88	111,93	2,51	2,37

Tab. 5 Rynek pracy				
Pracujący w gospodarce narodowej				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	778249	7,13	782782	99,42
Podregion jeleniogórski	125798		128100	98,20
Powiat bolesławiecki	21535		20725	103,91
Powiat jaworski	10236		10349	98,91
Powiat jeleniogórski	10473		10116	103,53
Powiat kamiennogórski	8934		9068	98,52
Powiat lubański	10881		10989	99,02
Powiat lwówecki	8836		9098	97,12
Powiat zgorzelecki	22066		23639	93,35
Powiat złotoryjski	8727		8937	97,65
Powiat m. Jelenia Góra	24110		25179	95,75
Podregion legnicko-głogowski	130629		131239	99,54
Powiat głogowski	20200		20753	97,34
Powiat górowski	7023		7264	96,68
Powiat legnicki	10279		9914	103,68
Powiat lubiński	28195		28512	98,89
Powiat polkowicki	30954		29375	105,38
Powiat m. Legnica	33978		35421	95,93
Podregion wałbrzyski	135122		138455	97,59
Powiat dzierzoniowski	17825		18261	97,61
Powiat kłodzki	29153		30783	94,70
Powiat świdnicki	37611		37567	100,12
Powiat wałbrzyski	36221		37407	96,83
Powiat ząbkowicki	14312		14437	99,13
Podregion wrocławski	149335		148478	100,58
Powiat milicki	8099		7926	102,18
Powiat oleśnicki	24269		24720	98,18
Powiat oławski	23205		22366	103,75
Powiat strzeliński	9485		9805	96,74
Powiat średzki	12197		11886	102,62
Powiat trzebnicki	17174		16653	103,13
Powiat wołowski	11166		11143	100,21
Powiat wrocławski	43740		43979	99,46
Podregion m. Wrocław	237365		236510	100,36
Pracujący na 1000 ludności				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012

DOLNOŚLĄSKIE	267,0392	94,31	268,3295	-1,29
Podregion jeleniogórski	217,0297		219,3418	-3,21
Powiat bolesławiecki	238,1663		228,9903	9,18
Powiat jaworski	195,5077		195,9704	-0,46
Powiat jeleniogórski	160,8039		155,0725	5,73
Powiat kamiennogórski	196,4078		197,0191	-0,61
Powiat lubański	192,5738		192,7016	-0,13
Powiat lwówecki	185,3927		189,2578	-3,87
Powiat zgorzelecki	235,2427		249,7887	-14,55
Powiat złotoryjski	192,0893		195,5751	-3,49
Powiat m. Jelenia Góra	291,0219		299,6965	-8,67
Podregion legnicko-głogowski	287,565		288,3981	-0,83
Powiat głogowski	223,4859		229,7846	-6,3
Powiat górowski	191,7543		197,1502	-5,4
Powiat legnicki	187,4875		181,635	5,85
Powiat lubiński	263,9536		266,5345	-2,58
Powiat polkowicki	489,9103		466,7885	23,12
Powiat m. Legnica	331,7451		342,5066	-10,76
Podregion wałbrzyski	199,0287		201,9454	-2,92
Powiat dzierzoniowski	169,304		171,9913	-2,69
Powiat kłodzki	175,6755		183,5632	-7,89
Powiat świdnicki	232,5442		231,3438	1,20
Powiat wałbrzyski	203,9425		207,5756	-3,63
Powiat ząbkowicki	209,4419		208,8082	0,63
Podregion wrocławski	261,8199		264,2601	-2,44
Powiat milicki	216,1636		211,1967	4,97
Powiat oleśnicki	229,0522		234,7133	-5,66
Powiat oławski	307,2371		299,427	7,81
Powiat strzebiński	212,9212		219,0572	-6,14
Powiat średzki	234,0715		230,5812	3,49
Powiat trzebnicki	208,0386		204,4291	3,61
Powiat wołowski	234,0488		232,3588	1,69
Powiat wrocławski	351,2999		370,8398	-19,54
Podregion m. Wrocław	376,0607		375,0014	1,06
Wskaźnik zatrudnienia 15-64				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	23,5	95,14	28,6	-5,10
Stopa bezrobocia ogółem				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	13,5	100,75	13,1	0,40
Podregion jeleniogórski	18,4		18,5	-1,0
Powiat bolesławiecki	13,9		14,9	1,0
Powiat jaworski	25		23,6	1,40
Powiat jeleniogórski	20,8		22,9	-2,10

Powiat kamiennogórski	22,8		22,1	0,70
Powiat lubański	23,1		24,7	-1,60
Powiat lwówecki	25,6		24,7	0,90
Powiat zgorzelecki	14,4		13,2	1,20
Powiat złotoryjski	27,5		26,6	0,90
Powiat m. Jelenia Góra	10,1		10,9	-0,80
Podregion legnicko-głogowski	13,3		12,4	0,90
Powiat głogowski	15,7		14,6	1,10
Powiat górowski	27,9		26,6	1,30
Powiat legnicki	21,6		20	1,60
Powiat lubiński	10,6		9,7	0,90
Powiat polkowicki	9,1		9,6	-0,50
Powiat m. Legnica	10,5		9,2	1,30
Podregion wałbrzyski	21,1		20	1,10
Powiat dzierzoniowski	20,5		22,3	-1,80
Powiat kłodzki	27,1		24,7	2,40
Powiat świdnicki	15,3		13,8	1,50
Powiat wałbrzyski	20,9		19,1	1,80
Powiat ząbkowicki	22,8		22,7	0,10
Podregion wrocławski	13,1		12,5	0,60
Powiat milicki	17,9		17,6	0,30
Powiat oleśnicki	16		16,1	-0,10
Powiat otawski	11,9		11,4	0,50
Powiat strzebiński	18,8		17,3	1,50
Powiat średzki	14		13,5	0,50
Powiat trzebnicki	14,5		13,6	0,90
Powiat wołowski	22,3		21	1,30
Powiat wrocławski	5,7		5	0,70
Podregion m. Wrocław	5,7		5,5	0,20
Stopa bezrobocia w wieku produkcyjnym				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	8,3	95,40	7,8	0,50
Podregion jeleniogórski	9,8		9,8	0,00
Powiat bolesławiecki	7,5		7,7	-0,20
Powiat jaworski	12,8		11,9	0,90
Powiat jeleniogórski	9,6		10,1	-0,50
Powiat kamiennogórski	11,7		11,2	0,50
Powiat lubański	11,8		12,6	-0,80
Powiat lwówecki	12,6		11,9	0,70
Powiat zgorzelecki	7,5		6,9	0,60
Powiat złotoryjski	14,1		13,6	0,50
Powiat m. Jelenia Góra	7		7,4	-0,40
Podregion legnicko-głogowski	8,3		7,5	0,80

Powiat głogowski	8,1	7,4	0,70
Powiat górowski	14,5	13,9	0,60
Powiat legnicki	10,2	8,9	1,30
Powiat lubiński	6	5,3	0,70
Powiat polkowicki	8,2	8,3	-0,10
Powiat m. Legnica	7,6	6,5	1,10
Podregion wałbrzyski	11	10,3	0,70
Powiat dzierzoniowski	9,6	10,7	-1,10
Powiat kłodzki	14	12,6	1,40
Powiat świdnicki	8,5	7,4	1,10
Powiat wałbrzyski	11	9,8	1,20
Powiat ząbkowicki	12,2	12	0,20
Podregion wrocławski	7,7	7,2	0,50
Powiat milicki	9,9	9,2	0,70
Powiat oleśnicki	8,7	8,9	-0,20
Powiat oławski	7,9	7,2	0,70
Powiat strzeliński	9,7	8,9	0,80
Powiat średzki	7,5	7	0,50
Powiat trzebnicki	7,3	6,6	0,70
Powiat wołowski	12,4	11,4	1,00
Powiat wrocławski	4	3,6	0,40
Podregion m. Wrocław	4,7	4,2	0,50

Tab. 6 Jakość życia

Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych

Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012
DOLNOŚLĄSKIE	6,3	136,96	6,1	0,20
Podregion jeleniogórski	5,5		5,4	0,10
Powiat bolesławiecki	1,2		2,2	-1,00
Powiat jaworski	14,3		9,1	5,20
Powiat jeleniogórski	10,8		5,3	5,50
Powiat kamiennogórski	7,8		0,0	7,80
Powiat lubański	0,0		7,8	-7,80
Powiat lwówecki	4,9		7,0	-2,10
Powiat zgorzelecki	6,1		3,3	2,80
Powiat złotoryjski	0,0		6,0	-6,00
Powiat m. Jelenia Góra	6,4		9,6	-3,20
Podregion legnicko-głogowski	5,6		6,6	-1,00
Powiat głogowski	3,1		6,6	-3,50
Powiat górowski	10,5		4,7	5,80
Powiat legnicki	9,3		6,9	2,40
Powiat lubiński	2,9		6,2	-3,30
Powiat polkowicki	6,2		6,8	-0,60
Powiat m. Legnica	6,4		7,6	-1,20

Podregion wałbrzyski	7,0		5,9	1,10
Powiat dzierzoniowski	4,5		7,3	-2,80
Powiat kłodzki	5,8		6,0	-0,20
Powiat świdnicki	9,0		4,5	4,50
Powiat wałbrzyski	7,7		4,9	2,80
Powiat ząbkowicki	7,4		9,8	-2,40
Podregion wrocławski	7,8		6,0	-1,80
Powiat milicki	9,7		2,3	7,40
Powiat oleśnicki	6,7		6,5	0,20
Powiat oławski	5,1		10,8	-5,70
Powiat strzeliński	11,1		4,2	6,90
Powiat średzki	7,5		5,4	2,10
Powiat trzebnicki	9,4		5,7	3,70
Powiat wołowski	8,8		2,2	6,60
Powiat wrocławski	7,4		5,9	1,50
Podregion m. Wrocław	5,2		6,7	-1,50
Udział ludności z wykształceniem wyższym				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	15,1	94,92	13,9	1,11
Dochody do dyspozycji brutto na mieszkańca w sektorze gospodarstw domowych				
Jednostka	2011r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2011 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	24719	101,92	23709	104,26
Stopa zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu transferów społecznych				
Jednostka	2011r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2011 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	12,8	72,32	15,9	-3,10

Tab. 7 Infrastruktura transportowa

Autostrady i drogi ekspresowe - długość

Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE - autostrady	221,9	16,26	199,2	111,40
DOLNOŚLĄSKIE - drogi ekspresowe	59,4	5,64	13,0	456,92

Autostrady i drogi ekspresowe - gęstość

Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	1,41	183,12	1,06	133,02

Linie kolejowe - długość i gęstość

Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE - długość	1779	8,85	1769	100,57
DOLNOŚLĄSKIE - gęstość	8,9	139,06	8,9	100,00

Ofiary śmiertelne wypadków drogowych na 10 tys. ludności

Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012
DOLNOŚLĄSKIE	0,82	88,36	0,83	-0,01

Tab. 8 Infrastruktura komunalna

Sieć wodociągowa - długość

Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	14681,4	5,19	14429,5	101,75
Podregion jeleniogórski	3579,3		3445,5	103,88
Powiat bolesławiecki	671,6		652,2	102,97
Powiat jaworski	317,5		331,0	95,92
Powiat jeleniogórski	463,6		437,1	106,06
Powiat kamiennogórski	268,0		266,6	100,53
Powiat lubański	334,9		325,4	102,92
Powiat lwówecki	322,3		326,1	98,83
Powiat zgorzelecki	590,0		565,7	104,30
Powiat złotoryjski	281,4		283,7	99,19
Powiat m.Jelenia Góra	330,0		257,7	128,06
Podregion legnicko-głogowski	2498,0		2537,2	98,45
Powiat głogowski	401,7		388,7	103,34
Powiat górowski	389,1		386,1	100,78
Powiat legnicki	556,4		601,0	92,58
Powiat lubiński	480,5		462,8	103,82
Powiat polkowicki	480,2		511,4	93,90
Powiat m.Legnica	190,1		187,2	101,55
Podregion wałbrzyski	2693,7		2625,2	102,61
Powiat dzierzoniowski	327,4		323,7	101,14
Powiat kłodzki	745,5		727,7	102,45
Powiat świdnicki	739,8		676,3	109,39
Powiat wałbrzyski	511,3		492,4	103,84
Powiat ząbkowicki	369,7		405,1	91,26
Podregion wrocławski	4614,7		4557,9	101,25
Powiat milicki	360,9		358,8	100,59
Powiat oleśnicki	836,7		762,3	109,76
Powiat oławski	345,2		449,6	76,78
Powiat strzeliński	348,2		330,6	105,32
Powiat średzki	448,5		452,7	99,07
Powiat trzebnicki	725,3		708,3	102,40
Powiat wołowski	301,2		309,2	97,41
Powiat wrocławski	1248,7		1186,4	105,25
Podregion m. Wrocław	1295,7		1263,7	102,53
Sieć wodociągowa - odsetek korzystających				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	91,9	104,55	91,5	0,40
Podregion jeleniogórski	86,7		86,2	0,50
Powiat bolesławiecki	91,9		91,4	0,50
Powiat jaworski	87,2		86,7	0,50
Powiat jeleniogórski	77,0		75,6	1,40
Powiat kamiennogórski	87,8		87,4	0,40
Powiat lubański	77,9		77,1	0,80

Powiat lwówecki	72,0		72,1	-0,10
Powiat zgorzelecki	93,3		93,2	0,10
Powiat złotoryjski	83,0		82,9	0,10
Powiat m. Jelenia Góra	96,8		96,2	0,60
Podregion legnicko-głogowski	96,1		96,0	0,10
Powiat głogowski	96,9		96,7	0,20
Powiat górowski	92,4		92,3	0,10
Powiat legnicki	89,7		89,3	0,40
Powiat lubiński	98,3		98,2	0,10
Powiat polkowicki	96,0		95,9	0,10
Powiat m. Legnica	98,0		98,2	-0,20
Podregion wałbrzyski	89,6		88,8	0,80
Powiat dzierzoniowski	87,0		86,8	0,20
Powiat kłodzki	84,2		81,8	2,40
Powiat świdnicki	93,8		93,5	0,30
Powiat wałbrzyski	94,9		94,8	0,10
Powiat ząbkowicki	83,0		82,5	0,50
Podregion wrocławski	91,7		91,1	0,60
Powiat milicki	87,0		86,8	0,20
Powiat oleśnicki	91,3		90,4	0,90
Powiat oławski	93,7		93,5	0,20
Powiat strzeliński	89,8		89,5	0,30
Powiat średzki	95,0		94,9	0,10
Powiat trzebnicki	92,3		92,0	0,30
Powiat wołowski	93,9		93,8	0,10
Powiat wrocławski	90,1		88,7	1,40
Podregion m. Wrocław	96,5		96,2	0,30
Sieć kanalizacyjna - długość				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 (2010=100)
DOLNOŚLĄSKIE	9290,4	7,40	8248,6	112,63
Podregion jeleniogórski	2661,0		2293,8	116,01
Powiat bolesławiecki	669,2		598,4	111,83
Powiat jaworski	268,1		216,9	123,61
Powiat jeleniogórski	445,7		351,8	126,69
Powiat kamiennogórski	160,9		134,7	119,45
Powiat lubański	207,4		193,9	106,96
Powiat lwówecki	198,4		186,0	106,67
Powiat zgorzelecki	253,4		219,4	115,50
Powiat złotoryjski	226,0		197,3	114,55
Powiat m. Jelenia Góra	231,9		195,4	118,68
Podregion legnicko-głogowski	1961,8		1882,8	104,20
Powiat głogowski	290,2		263,8	110,01
Powiat górowski	62,2		50,5	123,17

Powiat legnicki	459,8		436,2	105,41
Powiat lubiński	557,9		588,1	94,86
Powiat polkowicki	395,6		349,8	113,09
Powiat m.Legnica	196,1		194,4	100,87
Podregion wałbrzyski	1495,2		1316,5	113,57
Powiat dzierzoniowski	257,3		253,0	101,70
Powiat kłodzki	447,0		387,8	115,27
Powiat świdnicki	336,1		279,0	120,47
Powiat wałbrzyski	287,5		278,6	103,19
Powiat ząbkowicki	167,3		118,1	141,66
Podregion wrocławski	2289,6		1903,0	120,32
Powiat milicki	195,7		120,5	162,41
Powiat oleśnicki	287,4		258,5	111,18
Powiat oławski	286,5		227,9	125,71
Powiat strzeliński	134,5		70,7	190,24
Powiat średzki	251,7		197,4	127,51
Powiat trzebnicki	163,3		142,7	114,44
Powiat wołowski	216,4		191,2	113,18
Powiat wrocławski	754,1		694,1	108,64
Podregion m. Wrocław	882,8		852,5	103,55

Sieć kanalizacyjna - odsetek korzystających

Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	70,1	109,02	68,1	2,00
Podregion jeleniogórski	65,3		62,6	2,70
Powiat bolesławiecki	70,4		68,9	1,50
Powiat jaworski	70,1		67,3	2,80
Powiat jeleniogórski	49,5		42,2	7,30
Powiat kamiennogórski	61,9		60,2	1,70
Powiat lubański	51,8		50,9	0,90
Powiat lwówecki	53,9		50,6	3,30
Powiat zgorzelecki	67,3		67,0	0,30
Powiat złotoryjski	60,9		58,5	2,40
Powiat m.Jelenia Góra	87,0		82,3	4,70
Podregion legnicko-głogowski	80,8		79,9	0,90
Powiat głogowski	84,8		84,2	0,60
Powiat górowski	37,5		35,5	2,00
Powiat legnicki	66,2		63,5	2,70
Powiat lubiński	92,2		91,8	0,40
Powiat polkowicki	79,3		76,1	3,20
Powiat m.Legnica	89,8		90,5	-0,70
Podregion wałbrzyski	62,5		60,6	1,90
Powiat dzierzoniowski	67,9		67,2	0,70
Powiat kłodzki	59,0		55,1	3,90
Powiat świdnicki	65,9		64,1	1,80

Powiat wałbrzyski	65,6	64,7	0,90
Powiat ząbkowicki	46,9	45,1	1,80
Podregion wrocławski	52,0	49,5	2,50
Powiat milicki	45,7	42,7	3,00
Powiat oleśnicki	61,3	60,0	1,30
Powiat oławski	70,7	68,8	1,90
Powiat strzeliński	36,5	35,5	1,00
Powiat średzki	39,0	36,5	2,50
Powiat trzebnicki	40,8	40,2	0,60
Powiat wołowski	61,1	58,9	2,20
Powiat wrocławski	49,5	43,8	5,70
Podregion m. Wrocław	91,5	89,3	2,20

Tab. 9 Infrastruktura społeczna, turystyki i kultury

Odsetek dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w tej grupie wiekowej

Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012 [pkt. proc.]
DOLNOŚLĄSKIE	70,2	100,72	63,0	7,20
Podregion jeleniogórski	64,5		57,8	6,70
Powiat bolesławiecki	62,9		53,9	9,00
Powiat jaworski	52,8		52,3	0,50
Powiat jeleniogórski	54,8		50,1	4,70
Powiat kamiennogórski	59,6		51,2	8,40
Powiat lubański	63,9		53,1	10,80
Powiat lwówecki	55,8		51,8	4,00
Powiat zgorzelecki	69,5		60,8	8,70
Powiat złotoryjski	60,8		51,0	9,80
Powiat m. Jelenia Góra	88,2		86,7	1,50
Podregion legnicko-głogowski	71,2		64,9	6,30
Powiat głogowski	66,0		66,4	-0,40
Powiat górowski	65,6		60,1	5,50
Powiat legnicki	54,7		41,5	13,20
Powiat lubiński	80,4		73,8	6,60
Powiat polkowicki	68,0		53,9	14,10
Powiat m. Legnica	80,4		76,4	4,00
Podregion wałbrzyski	66,0		60,7	5,30
Powiat dzierzoniowski	68,4		65,8	2,60
Powiat kłodzki	64,7		58,9	5,80
Powiat świdnicki	65,1		58,3	6,80
Powiat wałbrzyski	64,1		58,8	5,30
Powiat ząbkowicki	72,6		67,8	4,80
Podregion wrocławski	66,2		52,4	13,80
Powiat milicki	56,8		54,4	2,40
Powiat oleśnicki	62,2		54,3	7,90
Powiat oławski	72,1		61,9	10,20

Powiat strzeliński	66,2		57,7	8,50
Powiat średzki	66,6		50,4	16,20
Powiat trzebnicki	60,5		43,8	16,70
Powiat wołowski	69,5		59,5	10,00
Powiat wrocławski	70,6		47,4	23,20
Podregion m. Wrocław	83,4		80,6	2,80
Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012
DOLNOŚLĄSKIE	532	122,30	577	-45,00
Łóżka w szpitalach na 10 tys. ludności				
Jednostka	2008 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012
DOLNOŚLĄSKIE	47,2	98,1	Brak danych	Brak danych
Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 10 tys. ludności				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012
DOLNOŚLĄSKIE	20260	115,57	16820	3440
Podregion jeleniogórski	45550		37360	8190
Powiat bolesławiecki	6180		5460	720
Powiat jaworski	8540		10200	-1660
Powiat jeleniogórski	267510		215180	52330
Powiat kamiennogórski	9650		8980	670
Powiat lubański	53120		49740	3380
Powiat lwówecki	17160		12040	5120
Powiat zgorzelecki	9160		9810	-650
Powiat złotoryjski	5510		3190	2320
Powiat m. Jelenia Góra	31910		22240	9670
Podregion legnicko-głogowski	6660		5910	750
Powiat głogowski	4030		3920	110
Powiat górowski	1530		1520	10
Powiat legnicki	7870		9120	-1250
Powiat lubiński	4650		3640	1010
Powiat polkowicki	9120		6940	2180
Powiat m. Legnica	10740		9240	1500
Podregion wałbrzyski	22930		17310	5620
Powiat dzierzoniowski	5280		5920	-640
Powiat kłodzki	66100		52640	13460
Powiat świdnicki	7400		5700	1700
Powiat wałbrzyski	12140		6450	5690
Powiat ząbkowicki	10050		4700	5350
Podregion wrocławski	7190		6870	320
Powiat milicki	18700		23440	-4740
Powiat oleśnicki	4040		4940	-900
Powiat oławski	3730		1330	2400
Powiat strzeliński	5490		5700	-210
Powiat średzki	5160		5740	-580

Powiat trzebnicki	11580		7700	3880
Powiat wołowski	7140		10010	-2870
Powiat wrocławski	7060		5880	1180
Podregion m. Wrocław	15690		13950	1740
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności				
Jednostka	2012 r.	Polska=100	2010	dynamika 2010-2012
DOLNOŚLĄSKIE	264,59	95,45	331,14	-66,55

Tab. 9 Wykorzystanie funduszy europejskich	
Dofinansowanie z UE z funduszy strukturalnych	
Jednostka	Dofinansowanie UE w zł
DOLNOŚLĄSKIE - ogółem	16663092678
DOLNOŚLĄSKIE - <i>per capita</i>	11500
Transport	6300514136
Badania i rozwój technologiczny (B+RT), innowacje i przedsiębiorczość	3426329403
Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom	1889202407
Turystyka, kultura i rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich	1182194280
Energia	1105232570
Spółeczeństwo informacyjne	925531894
Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom	756167146,6
Inwestycje w infrastrukturę społeczną	674485178,8
Inwestycje w infrastrukturę społeczną	221827354,1
Pomoc techniczna	169161934,3
Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich	10967204,88
Poprawa jakości kapitału ludzkiego	1479169,23
Dofinansowanie z UE z Funduszu Spójności	
Jednostka	Dofinansowanie UE w zł
DOLNOŚLĄSKIE - ogółem	2267010546
DOLNOŚLĄSKIE - <i>per capita</i>	779
Rynek pracy, zatrudnienie i integracja społeczna	1139475766
Poprawa jakości kapitału ludzkiego	599004400,1
Zwiększanie zdolności adaptacyjnych pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców	369090648,6
Pomoc techniczna	90426565,91
Wzmocnienie zdolności instytucjonalnych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym	69013165,69